

Универзитет у Београду
Учитељски факултет
Краљице Наталије 43

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ

ИЗВЕШТАЈ О ИЗБОРУ НАСТАВНИКА У ЗВАЊУ ДОЦЕНТА

Одлуком Изборног већа Учитељског факултета у Београду именовани смо у комисију за припрему извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног наставника у звању *доцента* за ужу научну област *Психологија*, предмет *Педагошка психологија*.

Комисија у саставу: др Биљана Требјешанин, редовни професор Учитељског факултета у Београду за предмет *Педагошка психологија*, председник; др Аурел Божин, редовни професор Учитељског факултета у Београду за предмет *Педагошка психологија*, члан и др Александар Бауцал, ванредни професор Филозофског факултета у Београду за предмет *Развојна психологија*, члан, има част да, на основу прегледа и анализе конкурсне документације, Изборном већу поднесе следећи извештај:

Подаци о конкурс и броју пријављених кандидата

Конкурс за избор једног наставника у звању *доцента* за област *Психологија*, предмет *Педагошка психологија*, расписао је декан Учитељског факултета у Београду, проф. др Миле Савић. Конкурс је објављен 06. 11. 2013. године у "Службеном гласнику РС" бр. 97.

На расписани конкурс се, у прописаном року и са свом потребном документацијом, пријавио један кандидат, др Невена Буђевац, која је стекла високо образовање и стручни назив *доктор наука- психолошке науке*, на Филозофском факултету Универзитета у Београду и која већ ради на Учитељском факултету у Београду у звању асистента на предмету за који је конкурс расписан.

Званичну информацију и потребну документацију за припремање реферата, Комисија је добила 26. 11. 2013. године.

Подаци о кандидату

Биографски подаци

Невена Буђевац, рођена 14. 03. 1982. године у Београду, завршила је студије психологије на Филозофском факултету у Београду 2007. године, са просечном оценом током студија 8,54 и оценом 10 на дипломском раду и одбрани. Просечна оцена кандидата на предметима из области педагошке психологије била је 9.

Одмах по дипломирању Невена Буђевац је, школске 2007/8. године уписала докторске студије на истом факултету, а завршила их 2013. године, са просечном оценом 9,89. Докторску дисертацију под називом: "Ефекат симетричне вршњачке интеракције током почетног овладавања читалачком писменошћу" одбранила је, са особитим успехом, 10. 05.2013 године .

Поред тога, као докторанд, кандидат је током 2009. и 2010. године упоредо пратила програм докторских студија *Архуполис* у Швајцарској, који су заједнички организовала четири универзитета: Универзитет у Лугану, Швајцарска; Универзитет у Нојшателу, Швајцарска; Универзитет у Лозани, Швајцарска и Универзитет у Амстердаму, Холандија (*Institute of Linguistics and Semiotics at the University of Lugano; Institute of Psychology and Education at the University of Neuchâtel; Institute of Psychology of the University of Lausanne; Department of Speech Communication, Argumentation Theory and Rhetoric of the University of Amsterdam*).

Као докторанд је у периоду јануар – март 2011. године боравила на Одељењу за образовање, комуникацију и учење Универзитета у Гетеборгу, где је пратила курс и положила испит из предмета *Анализа видео снимака у образовним наукама* (*Analyzing video recordings in the learning sciences*).

У септембру 2010. године, организовала је и пратила семинар *Doing qualitative research: how to organize and analyze talk-in-interaction*, који је на Филозофском факултету у Београду водио dr Francesco Arcidiacono (Univerzitet u Lozani i Univerzitet u Nojshatelу, Švajcarska).

Почев од 17. 01. 2011. године, Невена Буђевац је похађала и курс за докторанте под називом *Анализа видео записа у наукама о учењу* (*Analyzing video recordings in the learning sciences*), који организује University of Gothenburg, Doctoral School in Educational Sciences: Learning, Interaction and Schooling. Курс је трајао три месеца.

Кандидат поседује и потврду о одслушаном стручном семинару: *Програм психосоцијалне подршке развоја предшколске и школске деце*, који је одржан на Филозофском факултету у Београду.

Поред усавршавања на стручном плану, Невена Буђевац одлично познаје и користи MS Office пакете: Word, Excel, Power Point. Добро познаје и користи SPSS и Statistica програме за обраду података, као и програм Super Lab за конструкцију лабораторијских експеримената.

Чита и говори на енглеском и руском језику.

Очито, реч је о кандидату који је посвећен и предан научно-наставном раду и који вредно ради на унапређењу одговарајућих компетенција.

Кретање у професионалном раду

1. Установа, факултет, универзитет или фирма, трајање заполења и звања (навести сва):

Од новембра 2007. године до фебруара 2008. године, Невена Буђевац била је запослена као психолог у Институту за експерименталну фонетику и патологију говора у Београду.

Од 16. 04. 2008. године запослена је на месту асистента за ужу научну област *Психологија*, предмети *Педагошка психологија* и *Стратегије успешног учења* на Учитељском факултету у Београду, где и даље ради.

2. Избори у научна и наставна звања

16. 04. 2008. Избор за сарадника у настави у звању асистента

16. 04. 2011. Избор за сарадника у настави у звању асистента (реизбор)

Наставни рад

Кандидат ради као асистент на предметима: *Педагошка психологија* и *Стратегије успешног учења*

Искуство релевантно за наставни рад стечено пре избора за асистента

- Катедра за развојну психологију Филозофског факултета у Београду
Од 2003. – 2007. године, кандидат је била демонстратор на предмету *Развојна психологија*.
- Лабораторија за експерименталну психологију
Од 2005. – 2007. године Невена Буђевац је радила са групом студената прве године студија психологије, у оквиру истраживачке групе "Развој говора". Овај рад је укључивао вођење студената кроз истраживачки процес.
- Истраживачка станица Петница код Ваљева
Од 2002. до 2005. године била је млађи сарадник на програму *Психологија* намењеном талентованим средњошколцима. Њена улога на овом програму је била менторска.
Од 2006. до 2009. године, Невена Буђевац је ангажована као руководица програма *Психологија*. Поред организационог рада, њено ангажовање у овој улози је подразумевало и педагошки рад са талентованим средњошколцима и студентима (држање предавања).
Од 2009. године је ангажована као стручни сарадник на програму *Психологија*, а током 2013. године ради као координатор програма *Друштвено-хуманистичке науке*.
- НВО "Здраво да сте", Београд
Од септембра 2006. до маја 2007. године, радила је као сарадник на пројекту "Дете и култура", што је подразумевало радионичарски рад са децом предшколског и раног школског узраста.
- Етнографски музеј у Београду
Од октобра 2010. године ангажована је као стручни консултант на пројекту "Дете и традиција", што подразумева консултантски рад са кустосом Музеја који се односи на осмишљавање и организовање активности за децу предшколског и основношколског узраста.
- Семинари за наставнике и сараднике на факултетима Универзитета у Београду с циљем унапређења наставничких компетенција

Кандидаткиња је учествовала у реализацији 3 семинара на Машинском, Фармацеутском и Факултету организационих наука.

На основу изложених података очито је да Невена Буђевац има разноврсна искуства релевантна за наставни рад, почев од консултација, менторског и радионичарског рада, до држања вежби и предавања, али и процењивања студентских радова и давања повратне информације. Посебно је вредно спомена изразито задовољство студената Учитељског факултета њеним радом на вежбама из педагошке психологије, исказано анонимно на евалуацији (4, 75). Високо мишљење о њој, као компетентном и поузданом сараднику, имају и њене колеге.

Научни и стручни пројекти:

- 2013– Сарадник на пројекту *Подришка развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала (2012–2015)*. Пројекат финансира Европска Унија као облик предприступне помоћи Републици Србији (ИПА 2011). Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије је главни пројектни партнер. Позиција на пројекту: *junior expert*.
- 2012 Била је ангажована од стране Аустралијског савета за истраживања у образовању (*Australian Council for Educational Research – ACER*) као спољашњи евалуатор *ПИСА* пројекта у Србији.
- 2011– Истраживач на пројекту Лабораторије за експерименталну психологију Филозофског факултета у Београду који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Назив пројекта је *Фундаментални когнитивни процеси и функције*.
- 2011 Коаутор и истраживач на пројекту *Чиниоци развоја високих нивоа читалачке писмености – вештине аргументовања у школској настави*. Пројекат су подржали и финансирали Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије, Институт за психологију Филозофског факултета у Београду и Тим потпредседника Владе за имплементацију стратегије за смањење сиромаштва.
- 2008–2009 Истраживач на пројекту: *Школска мотивација ученика у Србији*. Пројекат је покренуло Министарство просвете Републике Србије, а реализовао Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.
2003. и 2006. Сарадник испитивач на *ПИСА* пројекту у Србији. Пројекат реализује Институт за психологију Филозофског факултета у Београду.

Као што је видљиво, кандидаткиња је још као студент испољила интересовање за научноистраживачки рад и почела да стиче различита искуства значајна за ову врсту рада, сарађујући на значајним пројектима у најеминентнијим институцијама у земљи за област психолошких наука, какве су Лабораторија за експерименталну психологију и

Институт за психологију на Филозофском факултету у Београду. У Лабораторији је реализовала и сопствена истраживања чији резултати ће бити изложени у наставку.

- **Награде**

Дипломски рад Невене Буђевац на тему "Разумевање налога 'реци' и 'питај': синтаксички, семантички или прагматски развој", награђен је као најбољи дипломски рад из области психологије за школску 2006/7. годину, у конкуренцији дипломских радова са сва три Одељења за психологију у Србији. Рад је награђен на конкурс фонда "Катарина Марић", на основу оцене стручне комисије сачињене од професора Одељења за психологију Филозофског факултета у Београду.

Резултати научног и стручног рада

- Дипломски рад

Буђевац, Н. (2007). *Усвајање налога 'реци' и 'питај': синтаксички, семантички или прагматски развој*. Београд: Филозофски факултет, Одсек за психологију.

- Докторска дисертација

Буђевац, Н. (2013). *Ефекат симетричне вршњачке интеракције током почетног овладавања читалачком писменошћу*. Београд: Филозофски факултет.

Уређивање зборника:

Baucal A., Arcidiacono F., Buđevac N. (Eds.). (2011). *Studying interaction in different contexts: A qualitative view*. Belgrade: Institute of Psychology. (M18)

Чланци у часописима:

Baucal, A., Arcidiacono, F., Buđevac, N. (2013). "Is there an equal (amount of) juice?" Exploring the repeated question effect in conservation through conversation", *European Journal of Psychology of Education*, 28, 475–495. (M23)

Јошић, С., Буђевац, Н., Бауцал, А. (2012). Улога вршњачке интеракције у доношењу одлука десетогодишњака, *Психолошка истраживања*, 15(2), 185–207. (M52)

Савић, М., Анђелковић Д., Буђевац, Н., Ван дер Лили, Х. (2010). Фонолошка сложеност и место слоговног акцента као индикатори фонолошког развоја у усвајању српског језика. *Психологија*, 43(2), 167–186. (M23)

Buđevac N., Anđelković D. and Savić M. (2009). Children do ask, but do not know how to do asking: Epi-pragmatic vs. meta-pragmatic skill. *Psihologija*, 42(1), 121–138. (M23)

Анђелковић Д., Крстић Н., Савић М., Тошковић О. и Буђевац Н. (2007). Дијагностичка процена разумевања граматике код деце: адаптација ТРОГ-а за српски језик. *Психологија*, 40 (1), 111–132. (M23)

Поглавља у зборнику:

Buđevac N. (2011). "I'll accept, but next time you'll have to listen to me!" How seven-year-olds read together, in: Baucal A., Arcidiacono F., Buđevac N. (Eds.): *Studying interaction in different contexts: A qualitative view*, Belgrade: Institute of Psychology, 91–122.

(M14)

Francesco A., Baucal, A., Buđevac, N. (2011). Doing qualitative research: The analysis of talk-ininteraction, in: Baucal A., Arcidiacono F., Buđevac N. (Eds.): *Studying interaction in different contexts: A qualitative view*; Belgrade: Institute of Psychology, 17–45.

(M14)

Саопштења на научним скуповима објављена у целини:

Baucal, A., Buđevac, N. (2012). Discussion on social interaction from two perspectives: Explanatory vs. analytic view. *Patchwork. Learning diversities*. (Conference proceedings: Full papers). Belgrade: Institute of Psychology. 36–46.

(M33)

Саопштења на научним скуповима објављена у изводу:

Buđevac, N., Arcidiacono, F. (2012). „Well, I want here to agree“: regulation of social relations and its impact on joint thinking. *Patchwork. Learning diversities*. (Book of abstracts). Belgrade: Institute of Psychology, Faculty of Philosophy, University of Belgrade, 25–26.

(M34)

Буђевац, Н., Бауцал, А. (2012). Ефекат симетричне вршњачке интеракције на почетно овладавање читалачком писменошћу. *Емпиријска истраживања у психологији XVIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 53–54.

(M64)

Јошић, С., Буђевац, Н., Бауцал, А. (2012). Улога вршњачке интеракције у доношењу ризичних одлука десетогодишњака. *Емпиријска истраживања у психологији XVIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 86–87.

(M64)

Буђевац, Н. (2011). Скала почетног развоја читалачке писмености. *Емпиријска истраживања у психологији XVII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 68–69.

(M64)

Буђевац, Н., Бауцал, А., Арђидијаконо, Ф. (2011). "Прихватићу, али следећи пут ти мене да послушаш" – заједничко разумевање прочитаног текста код седмогодишњака. *Емпиријска истраживања у психологији XVII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 70–71.

(M64)

Savić, M., van der Lely, H., Anđelković, D., Buđevac N. (2010). Phonological complexity and prosodic structure in assessment of Serbian phonological development. *Let the Children Speak: Learning of Critical Language Skills across 25 Languages*. COST A33 final conference in London.

(M34)

Јошић, С., Јовановић, Б., Буђевац, Н. (2010). Одавање тајне као показатељ (не)способности разумевања туђих менталних стања. *Емпиријска истраживања у психологији XVI*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 73–74. (M64)

Филиповић Ђурђевић, Д., Ковић, В., Чоловић, П., Буђевац, Н., Тошковић О., Милић Л. (2009). Округли сто: Примена експерименталног метода у различитим гранама психологије. *57. Научно-стручни скуп Сабор психолога Србије*, 18. (M64)

Савић, М., Анђелковић, Д. и Буђевац, Н. (2008). Истраживање параметара развоја фонолошких способности код деце. *Емпиријска истраживања у психологији XIV*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 29. (M64)

Anđelković, D., Buđevac, N. & Savić, M. (2008). Children do ask, but do not know how to do asking: Epi-pragmatic vs. meta-pragmatic skill. *Language, Communication and Cognition*, University of Brighton, UK. (M34)

Анђелковић, Д., Крстић, Н., Савић, М., Јакшић, Х., Копривица, М., Буђевац, Н., Морено, М. и Марјановић, Л. (2007). Адаптација ТРОГ теста разумевања граматике за српски језик. *Емпиријска истраживања у психологији XIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 48–49. (M64)

Крстић, Н., Анђелковић, Д., Савић, М., Јакшић, Х., Копривица, М., Буђевац, Н., Морено, М. и Марјановић, Л. (2007). Адаптација Бостонског теста именовања (БНТ) за узрасте од 4 до 7 година. *Емпиријска истраживања у психологији XIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 49–50. (M64)

Буђевац, Н. и Жупунски, Б. (2007). Провера Хајдерове теорије опажања у равнотежности когнитивних структура код деце. *Емпиријска истраживања у психологији XIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 66–67. (M64)

Буђевац, Н. и Анђелковић, Д. (2006). Дечије разумевање налога 'питај' у спонтаној интеракцији. *Емпиријска истраживања у психологији XIII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 13–15. (M64)

Буђевац, Н., Анђелковић, Д. и Савић, М. (2005). Разумевање налога 'реци' и 'питај' код предшколске деце: синтаксички, семантички или прагматски развој. *Емпиријска истраживања у психологији XII*, Институт за психологију и Лабораторија за експерименталну психологију, Филозофски факултет у Београду, 43–45. (M64)

Из приложеног списка објављених радова видљиво је да је Невена Буђевац један од уредника једног зборника радова са скупа међународног значаја. У целини објавила је 5 коауторских радова, од тога 4 у часописима који се налазе на SSCI листи (у једном је први аутор), што на свој начин говори о њиховом квалитету. Поред тога, објавила је два поглавља у зборницима међународног значаја (једно самостално и једно у коауторству). Невена Буђевац је, исто тако, на скуповима националног и међународног значаја саопштила и у целини објавила један, а у изводу 15 радова, као први аутор или коаутор. Очито, реч је о вредној и продуктивној младој особи са развијеним смислом за тимски рад чији је квалитет препознат у научној и стручној јавности.

Приказ одабраних радова

- Ефекат симетричне вршњачке интеракције током почетног овладавања читалачком писменошћу

У својој докторској дисертацији кандидат се бави могућностима подстицања развоја читалачке писмености кроз симетричну вршњачку интеракцију. Читалачка писменост једна је од кључних компетенција, како за академски успех, тако и за продуктивно учешће у савременом друштву, због чега се сматра основним средством образовања и индивидуалног развоја. Надовезујући се на досадашње налазе о развојној делотворности симетричне вршњачке интеракције (интеракција у коју сви учесници улазе без компетенције потребне да реше задатак с којим су суочени), ова студија проширује сазнања о њеним ефектима на домен развоја читалачке писмености. С обзиром на значајну улогу првих година школовања у овладавању читањем, ово истраживање се фокусира на децу првог и четвртог разреда основне школе. Осим тога, досадашњи налази о делотворности симетричне вршњачке интеракције не нуде директне податке о њеним ефектима на узрастима на којима процес децентрације није завршен, што је био додатни мотив да се аутор позабави улогом овог вида интеракције у развоју нових компетенција на споменутим узрастима. Циљеви рада били су: (1) да се испита на који начин деца, кроз заједничку активност у симетричној интеракцији, могу развијати читалачку писменост; (2) да се провери да ли се и на који начин читалачка писменост може унапредити кроз симетричну интеракцију и на узрастима на којима процес децентрације још није завршен; (3) да се омогући увид у тешкоће са којима се деца суочавају током почетних фаза овладавања читањем и утврди да ли се оне могу ублажити кроз овај тип вршњачке интеракције.

Узорак су чинила деца првог и четвртог разреда основних школа у Београду. Коришћени су задаци који испитују разумевање прочитаног текста из збирки Креативног центра – Језичке школе 1; Језичке школе 4; Разумем шта читам 5 (укупно 77 задатака). Истраживање је спроведено комбинованом применом квантитативне и квалитативне методе. У првој фази истраживања испитано је 147 деце првог разреда и 173 деце четвртог разреда. На основу резултата те фазе формиран су парови (са истим скором на претесту) и одабрани задаци за главну фазу истраживања. Одабрано је укупно 40 парова деце (по 20 на сваком узрасту), тако да је на сваком узрасту било по 10 парова деце ниског постигнућа на скали читалачке писмености и 10 парова деце просечног постигнућа на овој скали. Уз то, формирана је контролна група (40 деце). За сваки пар одабрано је по 5 задатака који су, према резултатима прве фазе, били у њиховој зони наредног развоја. Током друге фазе деца су најпре самостално, а

потом и у пару решавала одабране задатке. Деца из контролне групе решавала су исте задатке самостално. Две недеље након тога, сва деца су била ретестирана, када су поново индивидуално решавала задатке.

Применом ТСО (теорија ставских одговора) и логичком анализом коришћених задатака направљена је скала развоја читалачке писмености током прва четири разреда основне школе, што је посебно значај допринос овог рада. Анализа задатака је показала да се нивои скале међусобно разликују, тако да је операција коју дете може применити на тексту на једном нивоу читалачке писмености, истоветна операцији коју је могло применити на претходном нивоу, с тим да је сада може применити на сложенијем тексту, а такође може користити текст на квалитативно сложенији начин уколико он није сложенији у односу на претходни ниво.

Резултати су показали да ефекат симетричне вршњачке интеракције на развој читалачке писмености постоји само код деце ниског постигнућа (на оба узраста напредовала су само деца ниског почетног постигнућа, док су деца просечног постигнућа остала на истом нивоу), на основу чега је аутор закључила да се коришћење компетенција кроз симетричну интеракцију може унапредити и пре него што је процес децентрације завршен. Упоредна анализа податка из свих фаза истраживања показала је да симетрична интеракција првенствено подстиче боље коришћење већ постојећих компетенција, а најчешће не учествује у изграђивању нових. Још један од важних закључака јесте да ефекат овог вида интеракције на развој читалачке писмености потиче од прилика да се кроз дијалог с вршњаком утврди исправност сопственог мишљења, а не од прилика да се о различитим мишљењима дискутује, како би се нова знања и компетенције на тај начин коконструисала. На крају, квалитативна анализа је указала на недостатак мотивације једног дела деце да читају и размишљају о прочитаним текстовима, због чега ова деца спорије напредују од својих вршњака.

Поред закључака који су директно везани за главна истраживачка питања, кроз квалитативну анализу дошло се до низа података који указују на различите аспекте вршњачке интеракције који нису били у фокусу ове студије, али су значајни за разумевање динамике социјалне интеракције и њених ефеката на учење и развој, због чега би их требало детаљније истражити. Ту, пре свега, мислимо на веома важну улогу повратне информације о предложеном одговору, која може доћи од наставника, а која је, као што смо видели, кључна како би деца кроз симетричну интеракцију била у прилици да од два нетачна одговора, заједно дођу до тачног. Такође, налази су указали на потенцијалну улогу аргументације у грађењу сарадње међу децом, што је тема коју је важно даље систематски истражити, јер до сада није била предмет научних истраживања, која су се, већином, бавила њеном делотворношћу за решавање задатака (когнитивним аспектом аргументације). Један од веома важних налаза, с обзиром на развојни потенцијал учешћа у аргументованим дискусијама, јесте и податак о тенденцији деце да у неким ситуацијама избегавају разматрање различитих становишта да би очувала добре односе с вршњаком.

Поред значаја који изложени налази и закључци имају за област развојне психологије, њихове импликације за образовну праксу заузимају посебно место у овом раду.

- Doing qualitative research: The analysis of talk-in-interaction

С обзиром на то да је у питању уводно поглавље зборника који окупља различите студије социјалне интеракције, аутори из мета позиције говоре о истраживањима социјалне интеракције и методологији која се користи у овим истраживањима, са

посебним нагласком на поступцима транскрипције и квалитативне анализе социјалне интеракције. Такође, говори се о теоријској позадини ових истраживања, пре свих о Брунеровим и Валсинеровим концептима „ум у култури“ (Брунер) и „култура у уму“ (Валсинер). У тексту се наглашава становиште према коме језик није само инструмент комуникације, већ је нераскидиво повезан са процесом мишљења, услед чега проучавање интеракције (као медија у оквиру кога се мишљење коконструише) отвара пут проучавању мишљења.

- „I’ll accept, but next time you’ll have to listen to me!” How seven-year-olds read together

Рад се бави анализом симетричне интеракције седмогодишњака током рада на задацима који испитују читалачку писменост. Читалачка писменост сматра је једном од базичних компетенција од значаја за дететов успех у образовном систему, али и изван њега. Поред релевантности проучавања начина на које деца могу да унапреде своју читалачку писменост, анализа интеракције седмогодишњака је значајна и због тога што код њих још увек нису испуњени различити развојни предуслови учешћа у делотворној социјалној интеракцији. Ипак, истраживања сугеришу да се и на тим узрастима кроз интеракцију могу унапређивати компетенције и знања. Конкретно, аутор се бави начинима на које седмогодишњаци успевају да убеди саговорника да прихвати њихов предлог, чак и онда када се почетни предлози које деца износе сасвим разликују. Узорак је чинило 16 парова деце са истоветним скором на тесту читалачке писмености (према постигнућу на претесту). Сваки пар заједнички је решавао пет задатака из зоне наредног развоја. Резултати су показали да постоји пет „конверзационих сценарија“ по којима деца од два различита предлога долазе до једног заједничког.

- „Is there an equal (amount of) juice?” Exploring the repeated question effect in conservation through conversation

Циљ овог рада је да осветли неке од предности и ограничења методологије примењене на испитивање дечијег мишљења. Рад проверава хипотезу о ефекту поновљеног питања у задатку конзервације течности. Коришћена је експериментална процедура која је укључивала „стандардни задатак конзервације течности“ (онакав какав је осмислио Пијаже: након што се количина течности у две истоветне чаше изједначи, течност се пресипа у трећу која има другачији облик) и „модификовани задатак конзервације“ (након што се количина течности у две истоветне чаше изједначи, течност се пресипа у трећу која има идентичан облик). Идеја која стоји иза овакве процедуре је следећа: уколико је исправна хипотеза о ефекту поновљеног питања (да нека деца након пресипања у чашу другог облика говоре да више нема исто течности у две чаше услед тога што поновљено питање експериментатора „да ли у две чаше има исто течности или негде има више, а негде мање“ тумаче као позив да промене претходно дати одговор), онда ће постојати повезаност између начина на који деца одговарају на два задатка („стандардни“ и „модификовани“). Резултати су показали да постоји ниска, али значајна повезаност између начина на који деца одговарају на два задатка, сугеришући да постоји заједнички фактор који делује на начин одговарања у два задатка. Међутим, уколико узмемо у обзир редослед задавања два задатка, видећемо да повезаност између одговора на два задатка постоји само уколико је прво задат „модификовани задатак“. Другим речима, понављање питања наводи дете на погрешан одговор на „стандардном задатку“ само уколико је претходно било суочено са врло необичном ситуацијом у којој

одрасли понавља питање иако се у међувремену ништа није променило. Квалитативна анализа омогућила је бољи увид у различите начине на које деца разумеју ове задатке. При томе, квалитативна анализа показала је да су начини на које деца разумеју питање „да ли у две чаше има исто течности или у некој има мање, а у некој више“ веома различити, при чему су ретко у складу са хипотезом о понављању питања. Пронађени су различити конверзациони и контекстуални разлози који могу навести дете да тврди да у две чаше нема исто течности – понављање задатка, прекидање дечијих исказа, социјално позиционирање у дијалогу, промена теме дискусије. Резултати имају импликације на ситуације у којима одрасли кроз разговор са дететом покушавају да стекну увид у начин њиховог мишљења, попут бројних ситуација у образовном контексту.

- Discussion on social interaction from two perspectives: explanatory vs. analytic view

Студије социјалне интеракције у областима развојне, педагошке и социјалне психологије утемељене су на различитим теоријским и методолошким приступима. Према разумевању аутора ови различити приступи могу да се класификују у две велике групе. У првој групи (коју аутори називају „експланаторне студије“) налазе се радови чији циљ није да проучавају саму социјалну интеракцију, већ да објасне нешто што се сматра производом интеракције (рецимо, социјалне или когнитивне способности, нека специфична знања...). Ове студије усмерене су на то да покажу на који начин различите карактеристике учесника у интеракцији настају и/или се мењају кроз ту интеракцију. У другој групи (аутори их називају „аналитичке студије“) налазе се студије чији је главни објект истраживања управо социјална интеракција. Напори истраживача усмерени су ка детаљном опису динамике социјалне интеракције. Ове студије заснивају се на претпоставци да су персоналне карактеристике релационо и контекстуално одређене, те да су студије социјалне интеракције важне за разумевање начина на које се персоналне карактеристике мењају и установљавају током интеракције. У раду се разматра смислено повезивање две групе студија, како би се унапредило разумевање социјалне интеракције – њене комплексности (фокус прве групе студија) и разноврсности (фокус друге групе радова).

- Фонолошка сложеност и место слоговног акцента као индикатори фонолошког развоја у усвајању српског језика

У раду су изложени резултати истраживања развоја језичких способности значајни и у сазнајном и у практичном смислу. Истраживање је имало за циљ одређивање фонолошких параметара релевантних за процену развоја језичких способности приликом усвајања фонолошког система српског језика. По угледу на британски TOPhS (van der Lely & Harris, 1999), а уз проверу која је показала да одговарају специфичностима српског језика, одабране су карактеристике слога и место наглашавања као параметри за које се могло претпоставити да могу бити значајни за праћење усвајања фонолошких карактеристика српског језика: а) наступ: консонант или консонантски кластер на почетку слога; (б) руб: консонант на крају слога; (в) број слогова (два или три); (г) место наглашавања: почетни наглашен или почетни ненаглашен слог, односно средњи наглашен или средњи ненаглашен слог. Комбиновањем ових параметара конструисана је листа од 96 псеудоречи различитог нивоа сложености с обзиром на број маркираних параметара. Узорак је чинило 30-оро

деце подељене у три узрасна подзорка: три, четири и пет година и 14 одраслих испитаника. Задатак испитаника је био да сваку псеудореч гласно понови, а изговор је сниман. Транскрипција одговора и кодирање типа грешке су омогућили анализу утицаја појединих сегментних и супрасегментних параметара на способности фонолошке репродукције код испитаника различитог узраста. Добијени резултати су указали да се способност репродукције испитиваних фонолошких обележја развија у најнижем предшколском периоду, а да се најтеже репродукују консонантски кластер на почетку слога и консонант на крају слога. Ови параметри се још теже репродукују уколико је реч тросложна или уколико садржи 2 или 3 обележја истовремено. Показало се да се место наглашавања речи усваја чак и пре 3 године. У закључку је дискутована могућност коришћења испитиваних фонолошких обележја за праћење говорног развоја деце на раним узрастима. Тешкоће у репродуковању фонолошких обележја би, према ауторима, могле указивати на могуће потешкоће у процесирању и реконструкцији фонолошких, па последично и морфолошких и синтаксичких карактеристика речи и исказа.

- Children do ask, but do not know how to do asking: epi-pragmatic vs. meta- pragmatic skill

Рад се тиче развоја лингвистичких вештина и има за циљ да испита две екстремне тачке у том развоју: рану епи-прагматску и каснију рефлексивну метапрагматску, како би показало да овладавање појединачним лингвистичким вештинама не подразумева само по себи компетенцију за њихову вољну контролу и употребу. У раду се полази од теоријског става да се развој лингвистичких вештина, попут развоја и других виших менталних функција, одвија на више нивоа почев од ране спонтане, имплицитне способности до мета-прагматског нивоа на којем је могућна вољна контрола и планско практиковање. У првом делу рада регистрована је најранија спонтана способност деце да схвате питање, за коју је констатовано да се појављује на ранијем узрасту (22-40 месеци) у односу на налазе ранијих истраживања. У другом делу је експериментално проверавана способност деце да одговоре на захтеве који укључују вољну контролу и употребу говорних вештина. Резултати су показали да се ова мета-прагматска способност стабилизује тек на узрасту од 6 година.

- Одавање тајне као показатељ дечје способности (не)разумевања менталних стања других људи

У раду су изложени резултати експерименталног истраживања којим је проверавана теоријска поставка да се у основи способности схватања туђих менталних стања налази развој способности схватања сопствених менталних стања (теорија ума). Истраживање је реализовано применом стандардног задатка "чувања тајне" који је био модификован како би били отклоњени недостаци ранијих истраживачких нацрта. Узорак су чинила деца од 3,5 до 4,5 године која на претесту нису показала да схватају туђа ментална стања. Резултати нису подржали оправданост уведене модификације, али су отворили нова питања која захтевају даљу проверу.

- Learning through science – Petnica science center

У раду је представљена концепција рада с надареним студентима у истраживачкој станици Петница, који се одвија у оквиру петнаест различитих програма, а чију основу чини обучавање у научно-истраживачком раду. Занимљив је податак да главна разлика

између студената укључених у ову обуку и осталих њихових вршњака није првенствено у интелектуалним капацитетима, већ у степену интринзичке мотивације за сазнавањем и истраживањем. Основни циљеви рада са учесницима у овом програму су: (1) развој њихових интересовања у оквиру одабраног поља; (2) развој њиховог знања; (3) развој научног и истраживачког начина мишљења; (4) овладавање методолошким знањем и вештинама; (5) развој вештина излагања информација. Основни метод обучавања је менторски који подразумева високо индивидуализован приступ погодан да одговори образовним и развојним потребама сваког учесника.

Анализа неких од карактеристичних објављених радова кандидата показује да се Невена Буђевић бави веома значајним и актуелним истраживачким проблемима који су доминантно поље истраживања не само у домаћој, већ и у психологији у свету, а веома су значајни и са становишта доприноса унапређења образовања и васпитања.

Ангажовање у развоју наставе и других делатности високошколске установе и шире

Организација научних скупова

2013	Члан програмског одбора научног скупа <i>Емпиријска истраживања у психологији</i> који организују Лабораторија за експерименталну психологију и Институт за психологију Филозофског факултета у Београду.
2013	Председник организационог одбора научног скупа <i>Ка квалитетном базичном образовању и васпитању – стандарди и ефекти</i> који организује Учитељски факултет у Београду.
2012	Члан организационог одбора међународне конференције <i>Patchwork. Learning diversities</i> , у организацији <i>EARLI</i> (European Association of Research on Learning and Instruction).
2010	Секретар програмског одбора 58. Научно-стручног скупа психолога Србије који организује Друштво психолога Србије.

Поред ауторске продукције научних и стручних радова, Невена Буђевац је имала различите функције у програмским и организационим одборима националних и међународних скупова.

Редакције научних часописа:

2012–2013	Секретар редакције часописа <i>Иновације у настави</i> који објављује Учитељски факултет у Београду.
2012–	Рецензент у више научних часописа: <i>Психологија</i> , <i>Психолошка истраживања</i> , <i>Зборник института за педагошка истраживања</i> .
2013.	Члан редакције часописа <i>Иновације у настави</i> (M52)

Веома успешно кандидат је обављала улогу секретара редакције научног часописа, а препозната је и као изузетно одговоран и квалитетан рецензент радова за најзначајније домаће часописе, чиме је дала вредан допринос широј научној заједници.

Учешће у телима Учитељског факултеа:

- 2013 Члан Савета Учитељског факултета;
 - 2013 Члан Комисије за развој студијског плана и програма и обезбеђење квалитета Учитељског факултета;
 - 2013 Члан Комисије за ослобађање студената дела школарине;
 - 2013 Члан Комисије за израду плана интегритета Факултета.
 - 2012–2013 Члан Комисије за самовалацију и реакредитацију;
- Коначно, Невена Буђевац је ангажована и у најзначајнијим телима и комисијама на Факултету на којем је запослена.

Закључак и предлог

На основу изложених релевантних података, може се закључити да је Невена Буђевац кандидат који има изражене склоности и способности за научно-истраживачки и наставни рад, али и изражену мотивацију за самоусавршавање што су, без сумње, особине значајне за особу усмерену ка академској каријери. Поред тога, она има разноврсна знања и искуства значајна како за наставни, тако и за научни рад и већ скоро 6 година предано и надахнуто ради на месту асистента чији рад су студенти и колеге оценили одличним оценама. Резултати њеног стручног и научног рада објављени су већином у часописима са SSCI листе и зборницима међународног значаја или саопштени на скуповима националног и међународног значаја и објављени у изводу или у целини, а теме којима се бави веома су значајне и актуелне у психолошким наукама, али и са становишта унапређења образовања и васпитања. Поред тога она је дала значајан допринос широј научној заједници ангажујући се као рецензент радова за најзначајније домаће часописе и секретар редакције једног научног часописа. Коначно, свој допринос кандидаткиња је дала и раду управних органа и унапређењу квалитета наставног рада на факултету на којем је запослена. Комисија је, стога, закључила да др Невена Буђевац у потпуности испуњава услове, квантитативне и квалитативне, за избор наставника у звању доцента за ужу научну област психологија, предмет *Педагошка психологија*, прописане Правилником о поступку и начину вредновања научних и педагошких резултата, те с особитим задовољством предлаже Изборном већу Учитељског факултета у Београду да утврди предлог за избор др Невене Буђевац у звање доцента и упути га Већу друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду.

У Београду,
29. 11. 2013.

Проф. др Биљана Требјешанин, председник

Проф. др Аурел Божин, члан

др Александар Бауцал, доцент, члан

